

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/27/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212202356
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2012:2212202356.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého S. Z., I.. XX.XX.XXXX, dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, odbor sociálnych vecí, dieťa rodičov: matka - B. M., I.. XX.XX.XXXX, Z. I. Ž., G. XXX a otec - F. Z., I.. XX.XX.XXXX, Z. I. Ž., G. XXX, o návrhu matky na úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu takto

r o z h o d o l :

Súd maloletého S. Z., I.. XX.XX.XXXX **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti matke, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec je povinný platiť na výživu mal. S. sumu vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa určené v ustanovení § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení k rukám matky, vždy do 15. dňa mesiaca vopred, počnúc dňom 14.02.2012.

Dlh na zročnom výživnom vznikol otcovi za obdobie od 14.02.2012 do 31.05.2012 vo výške 98,34 eur. Súd otcovi povoľuje dlh na výživnom splácať spolu s bežným výživným v splátkach po 8,50 eur mesačne, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 14.02.2012 sa matka domáhala úpravy výkonu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu tak, aby zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal k plateniu výživného vo výške 70 eur mesačne od narodenia dieťaťa. Z návrhu vyplýva, že dieťa sa narodilo z mimomanželského vzťahu rodičov, otcovstvo k dieťaťu bolo dobrovoľne uznané. Rodičia žili v spoločnej domácnosti do januára 2011. Otec si vyživovaciu povinnosť neplní, rodičia majú ďalšie tri spoločné deti, zverené do starostlivosti matky. Matka nemá so starostlivosťou o maloletého spojené zvýšené výdavky.

Otec nesúhlasil s navrhovanou výškou výživného, navrhol ho určiť vo výške 30% sumy určeného životného minima.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Podľa výpovede matky rodičia mal. detí nežijú spolu od januára 2011, otec na maloletého S. neplatí žiadnu čiastku na výživnom. Návrh na úpravu nepodala skôr dôvodu, že s otcom sa sami dohodli na výživnom sumou 50 eur mesačne, ktorú povinnosť si však neplnil. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok 194,70 eur a prídavky na 5 detí po 22,54 eur mesačne. Je nemajetná. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. I., I.. XXXX, otec dieťaťa má určené výživné súdom 50 eur mesačne, a ďalšie vyživovacie povinnosti k mal. X., I.. XXXX, k mal. F., I.. XXXX a k mal. B., I.. XXXX, ktorých otcom je otec mal. S., výživné má určené súdom, v súčasnosti na tunajšom súde prebieha pod sp. zn. 13P/6/2012 konanie vo veci zníženia výživného. Matka je nemajetná, s deťmi býva u svojich rodičov, na výdavkoch na bývanie sa podieľa v jednej polovici. Má podanú žiadosť o pridelenie sociálneho bytu. Výdavky na dieťa uviedla na sušené dojčenské mlieko 28 eur mesačne, dieťa je zdravé, zvýšené výdavky na starostlivosť oň nemá.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že od novembra 2011 poberá invalidný dôchodok, podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne v sume 134,60 eur mesačne. Dovtedy mal príjem z príležitostných prác, bol evidovaný na úrade práce. Od polovice januára do konca marca 2012 pracoval na dohodu o pracovnej činnosti v rozsahu 10 hodín týždenne, príjem mal vykázaný 97,20 eur mesačne. Vykonával upratovacie práce. Je nemajetný, býva u svojej matky v prístavbe (tzv. letnej kuchyni), na bývanie platí 30 eur mesačne.

Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloletého do starostlivosti matke, keďže neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o deti a výživné určiť od narodenia dieťaťa s prihliadnutím na možnosti otca.

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane. (§ 36 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine)

Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (§ 65 ods.1 zák. o rodine)

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zák. o rodine)

Podľa § 2 písm. c/ zák. č. 601/03 Z. z. o životnom minime v platnom znení (od 01.07.2011) sa za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, považuje suma alebo úhrn súm 86,65 eur mesačne, ak ide o nezaopatrené dieťa.

Minimálna výška výživného takto predstavuje v súčasnosti 26,00 eur mesačne.

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že je potrebné pristúpiť k úprave výkonu práv a povinností rodičov k mal. S., nakoľko sa na nej sami rodičia nedohodli. Vzhľadom na súhlas otca súd na návrh matky aj s prihliadnutím na návrh kolízneho opatrovníka, podľa ktorého správy má matka sa o svoje deti riadne starať, súd zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti. Vyživovaciu povinnosť otca súd určil s prihliadnutím na jeho súčasný príjem a jeho pracovné možnosti vzhľadom na jeho zdravotné postihnutie a zároveň na ďalšie tri vyživovacie povinnosti, pričom tu treba zväžiť aj vek detí (v danom prípade ide o najmladšie z jeho detí) a skutočnosť, že odôvodnené potreby vývojom dieťaťa rastú a tým aj nároky dieťaťa na výške výživného zo strany rodičov, a teda na výžive starších detí by sa mal podieľať vo zvýšenej miere, než predstavuje určené minimum. Na základe uvedeného súd za primeranú určil čiastku určenú zákonom ako minimálnu výšku výživného, t. č. 26 eur mesačne, keďže z vykázaného príjmu pri štyroch vyživovacích povinnostiach nie je schopný platiť vyššiu čiastku. Vyživovaciu povinnosť otcovi súd zvýšil späťne od podania návrhu. Dôvody uvádzané matkou, pre ktoré nepodala návrh skôr, nie sú dôvodmi osobitného zreteľa odôvodňujúcimi úpravu výživného pre čas pred podaním návrhu, nakoľko aj dohoda rodičov o výživnom podlieha schváleniu súdom. Otcovi do dňa rozhodnutia takto na určenej čiastke výživného vznikol dlh (za 16 dní mesiaca február a mesiace marec, apríl máj), ktorý dlh je povinný zaplatiť v splátkach splatiť v splátkach spolu s bežným výživným. Výšku splátok súd určil tak, aby boli zvládnuteľné ocom a dlh v záujme dieťaťa zároveň v čo najkratšom možnom čase (do jedného roka) uhradený.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Podľa ods. 2 ak súd odsúdil na opakujúce sa plnenie v budúcnosti zročných dávok, treba ich plniť, len čo sa podľa rozsudku stanú zročnými.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995

Z. z. (Exekučný poriadok).